

کۆماری عێراق
هه‌ریمی کوردستان
سه‌رۆک

بڕیار

ژماره (١١) ی سائی ٢٠٢٢

به‌پیی ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ی پیماندراره له بڕگه‌ی (یه‌که‌م) ی مادده‌ی (ده‌یه‌م) له یاسای سه‌رۆکایه‌تی هه‌ریمی کوردستان ژماره (١) ی سائی ٢٠٠٥ ی هه‌موارکراو و پالپشت به یاساکاریی په‌رله‌مانی کوردستان که له دانیشتنی ئاسایی ژماره (٧) ی رۆژی ٢٠٢٢/٦/٢٢ کردوووه‌تی، بڕیارماندا به‌ ده‌رکردنی:

یاسای ژماره (٦) ی سائی ٢٠٢٢

یاسای ده‌سته‌ی متمانه‌به‌خشین به دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی

په‌روه‌رده و خویندنی بالآ له هه‌ریمی کوردستان - عێراق

مادده‌ی (١):

بۆ مه‌به‌ستی حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه، ئه‌م زاراوه و ده‌سته‌واژانه‌ی خواره‌وه ماناکانی به‌رامبه‌ریان ده‌گه‌یه‌ن:-
یه‌که‌م: هه‌ریم: هه‌ریمی کوردستان - عێراق.

دووهم: ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران: ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی هه‌ریم.

سێیه‌م: ده‌سته: ده‌سته‌یه‌کی دلیاکه‌ره‌وه‌ی زانستی متمانه به‌خشینه به دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ له هه‌ریم، که به‌پیی ئه‌م یاسایه دامه‌زراوه، بۆ پالپشتی و هاریکاری هه‌ردوو وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده و وه‌زاره‌تی خویندنی بالآ و توێژینه‌وه‌ی زانستی و دامه‌زراوه‌کانی په‌روه‌رده‌یی، به ئامانجی دلیابوونه‌وه له کوالیتی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ.
چوارهم: ئه‌نجومه‌ن: ئه‌نجومه‌نی بالآی ده‌سته.

پینجه‌م: دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ: دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ سه‌ر به هه‌ردوو وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ و توێژینه‌وه‌ی زانستی له هه‌ریم و هه‌ر دامه‌زراوه‌یه‌کی تری په‌روه‌رده‌یی.

شه‌شم: بڕوانامه‌ی متمانه‌یه‌ی: به‌خشینی متمانه‌یه به دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ، دوا‌ی دلیابوون له‌وه‌ی که دامه‌زراوه‌کانی په‌روه‌رده و خویندن هه‌موو پیداو‌یستی و پێوه‌ره‌کانی متمانه به‌خشینیان جێبه‌جێ کردوو، له‌لایه‌ن ده‌سته‌وه ده‌دری‌ت.

مادده‌ی (٢):

ئامانجه‌کانی ئه‌م یاسایه بریتین له دلیابوونه‌وه له:-

یه‌که‌م: پاراستنی کوالیتی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ، به شیوه‌یه‌کی یه‌کسان بۆ سه‌رجه‌م قوتابیان، له‌رێگه‌ی دارپشتن و دروستکردنی کولتوری رۆشنییری هه‌لسه‌نگاندن و به‌ره‌و پێشچوونی به‌رده‌وام.

دووم: بهرزكردنه وهى ئاستى پهروه رده يى و زانستى دامه زراوه كانى پهروه رده و خویندنى بالا.
سپهه: به ديه پنانى ئامانجه گشتييه كانى دامه زراوه كانى پهروه رده و خویندنى بالا، به مه به ستى
 پيگه ياندنى نه وه يه كى بهر پرسیار و هوشيار و به ره مدار.

مادده (۳):

يه كهه: ده سته يه ك به ناوى (ده سته ي متمانه به خشين به دامه زراوه كان و پرؤگرامه كانى پهروه رده
 و خویندنى بالا له هه ريمى كوردستانى - عيراق) داده مه زريت و خاوه ن كه سیتی مه عنه ويى
 و سه ره خوئی دارايى و كارگيرى ده بيت.

دووم: ده سته سه رو كيكى ده بيت كه له لايه ن نه نجومه نى بالا دياریده كریت، و بهر پرس ده بيت له
 ئاراسته كردنى كاره كانى و گشت نه و بابه تانه ي په يوه نديان به ئه ركه كانى ده سته و سه رجه م
 كاروباره كانيه وه هه يه.

سپهه: ده سته له م پيگهاتانه ي خواره وه پيگديت، و له لايه ن سه رو كى ده سته وه سه ره رشتى ده كرین:-

۱- بوردى متمانه به خشينى پهروه رده يى.

۲- بوردى متمانه به خشينى خویندنى بالا.

۳- فه رمانگه ي ياسايى و كارگيرى و دارايى.

چوارهه: پيگهاته كانى بوردى متمانه به خشينى پهروه رده يى و بوردى متمانه به خشينى خویندنى بالا و
 فه رمانگه كانى ده سته و لقه كانى، و ئه رك ده سه لاته كانيان، به په يره ويكى ناوخو ديارى ده كرین
 كه ده سته پيشنيارى ده كات و نه نجومه نى بالا په سه ندى ده كات.

پينجهه: ده سته له كاتى پيويستدا ده توانيت بهر پيوه به رايه تى و به ش و هوبه به ينيته كايه وه يان
 ليكيان بدات يان هه ليا نبوه شي نيته وه.

مادده (۴):

ئه ركه كانى ده سته بریتين له:-

يه كهه: دانانى پيوه رى گونجاو بو چه سپاندنى بنه ماكانى متمانه به خشين، به جورىك هاوته ريب بيت
 له گه ل پيوه ره كار پيكراره نيوده وه له تيبه كان كه ده سته به رى نايابى نه كاديمى و پهروه رده يى و
 نه نجامه كانى كوئى پرؤسه ي خویندن و فيربوون بكات.

دووم: دلنيا بوون له وهى كه دامه زراوه كانى پهروه رده يى و خویندنى بالا و تويژينه وهى زانستى
 په يره وي پيوه ر و ستاندارده نيوده وه له تيبه كانى متمانه به خشين له پرؤگرامه كانى خویندن
 ده كهن، له رپگه ي رپكخستنى ميكانيزمه كانى پرؤسه ي متمانه به خشين و به كارهيپنانى
 ئامرازه كانى پيداچوونه وهى هاوشيوه و چاوديريكردنيان.

سیئہم: پشتیوانیکردنی ههردوو وهزارهتی پهروهرده و خویندنی بالآ و توپژینهوهی زانستی بو دانانی سیاسهتی گشتی و پلان و په ره پیدانی توانا مرۆییهکانی تایبهت به پرۆسهی به دهسته پینانی پروانامه‌ی متمانه‌یی بو دامه‌زراوه‌کانی پهروهرده و خویندنی بالآ و پرۆگرامه‌کانی خویندن، و فهراهه‌مکردن و به دهسته پینانی بودجه و پشتیوانی دارایی بو ئه و دامه‌زراوانه بو پکردنهوهی پیداو یستیه‌کانی به دهسته پینانی ئه و پروانامه‌یه به پیتی پپوهره کاریپکراوه‌کان.

مادده‌ی (۵):

یه‌که‌م: ئه‌نجومه‌نی بالآ سه‌ره‌رشتی دهسته ده‌کات، و پپوهر و سیاسه‌تی گونجاو بو متمانه به‌خشین و رپسا و رپکسازیه‌کان بو جیبه‌جیکردنیان، په‌سه‌ند ده‌کات.

دووهم: پیکهاته و ئهرک و ده‌سه‌لاته‌کانی ئه‌م ئه‌نجومه‌نه به په‌یره‌ویک رپکده‌خریت، که ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران ده‌ریده‌کات.

مادده‌ی (۶):

یه‌که‌م: دهسته بودجه‌یه‌کی تایبه‌تی له‌ ناو بودجه‌ی گشتی هه‌ریما ده‌بی‌ت.

دووهم: دهسته بو‌ی هه‌یه‌ بی‌ته‌ خاوه‌نی مایه‌ی گوپزراوه و نه‌گوپزراوه، و ئه‌نجامدانی گشت ئه‌و ره‌فتاره‌ یاساییانه‌ی بو هینانه‌ی ئامانجه‌کانی پپویستن، له‌ نیویشیاندا ئه‌نجامدانی ئه‌و گریبه‌ستانه‌ی که تایبه‌تن به‌ ده‌یه‌پینانی ئهرکه‌کانی دهسته، و قبولکردنی یارمه‌تی و به‌خشین و دیاری

مادده‌ی (۷):

دامه‌زراوه‌کانی پیکهاتوو به‌پیتی ئه‌م یاسایه، جینگه‌ی وه‌زاره‌ته‌ په‌یوه‌ندی‌داره‌کان ناگرنه‌وه، له‌و ئهرک و ده‌سه‌لاتانه‌ی له‌ یاسای تایبه‌تی ئه‌و وه‌زاره‌تانه‌ بو‌یان ده‌ستنیشان کراوه.

مادده‌ی (۸):

کار به‌ ده‌قی هه‌یچ یاسایان برپاریک‌ناکریت که له‌گه‌ل حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌دا نا‌کوک بی‌ت.

مادده‌ی (۹):

ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران و لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندی‌داره‌کان حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌ جیبه‌جی ده‌که‌ن.

مادده‌ی (۱۰):

ئه‌م یاسایه‌ له‌ رپکه‌وتی بلاو‌کردنه‌وه‌ی له‌ رۆژنامه‌ی فه‌رمی (وه‌قاییه‌ی کوردستان) دا، جیبه‌جی ده‌کریت.

هۆیه‌کانی ده‌رچوو‌اندن

له‌پیناو به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستی زانستی و ئه‌کادیمی دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ، و ده‌سته‌به‌رکردنی کوالیتی خویندن له‌ هه‌ریم، به‌ ئامانجی پیگه‌یاندنی نه‌وه‌یه‌کی به‌رپرسیار و هۆشیار و به‌ره‌مدار، ئه‌م یاسایه‌ ده‌رچوو‌یندرا.

نیچیرقان بارزانی

سه‌رۆکی هه‌ریمی کوردستان

هه‌ولیر

۲۰۲۲/۷/۲۷